

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	Βιοϊατρικών Επιστημών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		4	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων. 3265+ ν, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.teiath.gr/courses/TIE258/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο

σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της ανατομίας του μυοσκελετικού, καρδιαγγειακού και αναπνευστικού συστήματος ανθρώπινου σώματος και τις φυσιολογικές λειτουργίες του οργανισμού.
- Περιγράφει, να αναγνωρίζει και να επισημαίνει τις αντίστοιχες ανατομικές περιοχές με τα υποκείμενα όργανα και δομικά συστατικά τους.
- Κατανοεί την τοπογραφία, τη μορφολογία και αδρή υφή των οργανικών συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού εκτός του καρδιαγγειακού και αναπνευστικού που καλύπτει η Ανατομική Ι, συμπεριλαμβανομένων του νευρικού και ενδοκρινικού συστήματος και των αισθητηρίων.
- Διακρίνει την ανατομική δομή των οργανικών συστημάτων του ανθρώπινου σώματος και να εξοικειωθεί με τα ανατομικά μέρη που απαρτίζουν τα συστήματα εκτός από αυτά του καρδιαγγειακού και του αναπνευστικού που καλύπτει η Ανατομική Ι.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρία

Το μάθημα αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στις έννοιες και τις θεμελιώδεις αρχές της επιστήμης της ανατομικής του ανθρωπίνου σώματος και είναι θεμελιώδους σημασίας για την κατανόηση της φυσιολογίας και παθολογίας του ανθρώπου.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές έννοιες της δομής του κυττάρου και των ιστών, της μορφολογίας, της τοπογραφίας και της λειτουργίας των οργάνων και των επιμέρους συστημάτων του ανθρωπίνου οργανισμού. Επίσης, παρέχει γνώσεις και δεξιότητες στο φοιτητή για να αναγνωρίζει, να διακρίνει και να περιγράφει τη θέση και τη μορφή βασικών ανατομικών δομών, οργάνων και συστημάτων του ανθρώπου (εκτός του καρδιαγγειακού και αναπνευστικού συστήματος καλυπτόμενου από την Ανατομική Ι) και να προβαίνει στην ανίχνευση και κλινική εκτίμηση των ανατομικών αυτών περιοχών. Παράλληλα συμβάλλει στην εκμάθηση της ιατρικής ορολογίας και στη δημιουργία του επιστημονικού κώδικα επικοινωνίας των επαγγελματιών που ασχολούνται στο χώρο της υγείας.

Αναλυτική περιγραφή των οργάνων των συστημάτων του ανθρώπου εκτός του αναπνευστικού και καρδιαγγειακού συστήματος (καλυπτομένων από την Ανατομική Ι), όπως και του νευρικού, ενδοκρινικού συστήματος και των αισθητηρίων.

1. **Πεπτικό Σύστημα Ι. Ανώτερο πεπτικό.** Όργανα του ανώτερου πεπτικού (Μέρη, δομή, λειτουργία, τμήματα). Στοματική κοιλότητα, γλώσσα, οδόντες, φάρυγγας, οισοφάγος, στόμαχος.
2. **Πεπτικό Σύστημα ΙΙ. Κατώτερο πεπτικό.** Όργανα του κατωτέρου πεπτικού (Μέρη, δομή, λειτουργία, τμήματα). Δωδεκαδάκτυλο, ελκώδες έντερο, παχύ έντερο.
3. **Αδένες Πεπτικού Συστήματος.** Ήπαρ, πάγκρεας, χοληφόρα, σπλήνας, σιελογόνοι αδένες. Στοιχεία πύλης ήπατος.
4. **Ουροποιητικό Σύστημα Ι. Εκκριτική μοίρα.** Μέρη του ουροποιητικού συστήματος, μέρη του νεφρού (πλήρης περιγραφή). Στοιχεία της πύλης του νεφρού.
5. **Ουροποιητικό Σύστημα ΙΙ. Αποχετευτική μοίρα.** Αποχετευτική μοίρα του ουροποιητικού συστήματος, ουρητήρας, ουροδόχος κύστη – ουρήθρα (ανδρική και γυναικεία).
6. **Γεννητικό Σύστημα Άνδρα.** Μέρη των έξω και έσω γεννητικών οργάνων του άνδρα (πλήρης περιγραφή). Όρχεις, περιβλήματα, επιδιδυμίδα, σπερματικός πόρος, σπερματικός τόνος, εκσπερματιστικοί πόροι, σπερματοδόχος κύστη, προστάτης, βολοβοουρηθραίοι αδένες.
7. **Γεννητικό Σύστημα Γυναίκας-Μαστός.** Πλήρης περιγραφή των έσω και έξω γεννητικών οργάνων της γυναίκας. Ωοθήκες, μήτρα-σύνδεσμοι, τράχηλος, κόλπος. Μαστός: Δομή αγγεία, λεμφογάγγλια.
8. **Εγκεφαλονωτιαίο Νευρικό Σύστημα. Ι.** Λειτουργική διαίρεση του εγκεφάλου. Νευρικά κύτταρα – Νευρογλοία, νευρομεταβιβαστές. Ανατομική και εμβρυολογική διαίρεση του εγκεφάλου. Εγκεφαλικά κέντρα, Σύνδεσμοι ημισφαιρίων.
9. **Εγκεφαλονωτιαίο Νευρικό Σύστημα. ΙΙ.** Παρεγκεφαλίδα, Προμήκης, νωτιαίος μυελός. Μήνιγγες Εγκεφάλου και νωτιαίου Μυελού. Αγγεία Εγκεφάλου –

Εξάγωνο Willis φλεβώδεις κόλποι. Εγκεφαλονωτιαίο υγρό (παραγωγή και κυκλοφορία).

10. Περιφερικό Νευρικό Σύστημα Ι. Εγκεφαλικά νεύρα. Οι 12 εγκεφαλικές συζυγίες (είδος νεύρωσης που επιτελούν, θέση πυρήνων, τρήματα διέλευσης).

11. Περιφερικό Νευρικό Σύστημα ΙΙ-Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα. Νωτιαία νεύρα και πλέγματα. Αυχενικό, βραχιόνιο, οσφυϊκό, ιερό, αιδοϊκό, κοκκυγικό. (Από πού εκφύονται, πως σχηματίζονται ποιες περιοχές νευρώνουν). Αυτόνομο Νευρικό σύστημα. Συμπαθητικό και παρασυμπαθητικό νευρικό σύστημα. Ηλιακό πλέγμα (θέση των πυρήνων τους) ποια όργανα νευρώνουν, ποια είναι η λειτουργία τους).

12. Ενδοκρινείς Αδένες. Αδρή περιγραφή των βασικών ενδοκρινών αδένων – ποιες ορμόνες εκκρίνουν. Θυρεοειδής-παραθυρεοειδείς αδένες, ενδοκρινές πάγκρεας, επινεφρίδια, υπόφυση (αδενούπόφυση-νευροϋπόφυση)-υποθάλαμος, επίφυση (κωνάριο).

13. Οφθαλμός-Ους-Δέρμα και Εξαρτήματα. Στοιχεία ανατομίας των αισθητηρίων οργάνων. Βασική περιγραφή οργάνου όρασης και ακοής. Βασική περιγραφή του δέρματος και των εξαρτημάτων του (τρίχες, ιδρωτοποιοί, σμηγματογόνοι αδένες, αισθητικοί υποδοχείς, όνυχας).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διδασκαλία στην αίθουσα διδασκαλίας για το θεωρητικό μέρος του μαθήματος		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην εργαστηριακή εκπαίδευση και χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του Τμήματος για την επικοινωνία και την ενημέρωση των φοιτητών αντίστοιχα. - Χρήση του e-class για την ανάρτηση και διακίνηση επιστημονικών άρθρων, οδηγιών, διαλέξεων, χρήσιμων συνδέσμων (links), ανατομικών εικόνων, ερωτηματολογίων, πληροφοριών για την παρακολούθηση συνεδρίων και σεμιναρίων σχετικών με το μάθημα, κλπ.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις-Εισηγήσεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων.		
	Σύνολο Μαθήματος	160	

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου με σύστημα -πολλαπλής επιλογής -Συντόμων απαντήσεων -Βραχείας ανάπτυξης Προαιρετικές εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή εξετάσεις προόδου

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

1. Moore K.L. (2012) Κλινική Ανατομία 2η έκδοση, Broken Hill Publ. Ltd, Αθήνα
2. Jacob S. (2009) Ανατομική του ανθρώπου, Επιστ. Εκδ. Παρισιάνου, Αθήνα
3. Hansen J.T., Lambert D.R. (2011) Netter's Ανατομία Ι: Βασική Κλινική Ανατομία, Broken Hill Publ. Ltd, Κύπρος
4. Snell R. (2009) Κλινική Ανατομική. Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα
5. Faiz R., Moffat D. (2006) Anatomy at a Glance. 1st edition, Παρισιάνος Α.Ε. Αθήνα
6. Putz R. and Pabst. Sobotta R. (2006) Atlas of Humana Anatomy, 2 Volume Set, 14th edition, Urban & Fisher.
7. Putz R. and Pabst R (2010). Sobotta . Άτλας Ανατομικής του ανθρώπου, 22^η έκδοση, Παρισιάνος Α.Ε. Αθήνα
8. Rohen, Johannes W. (2006) Έγχρωμος άτλας ανατομικής του ανθρώπου, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα
9. Drake, Richard L. (2006) Gray's Anatomy, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα
10. G. Agur A. (2010). Grant's Ανατομία 1st edition, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Κύπρος
11. Gilroy A.A. (2011). Προμηθέας ,Βασική Περιγραφική Ανατομική Δ: Βασικές Αρχές Περιγραφικής Ανατομικής. 1st edition, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Κύπρος
12. F.Netter: Άτλας Ανατομίας του Ανθρώπου 6^η Αγγλική ,3^η Ελληνική έκδοση Broken Hill Publishers Λευκωσία 2016

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

1. Clinical Anatomy, ISSN 08973906, USA
2. Anatomical Science International, ISSN 14476959, UK
3. Journal of Anatomy, ISSN 14697580, UK
4. Artery Research, ISSN 18729312, Netherlands
5. European Journal of Anatomy, ISSN 11364890, Spain
6. Annals of Anatomy, ISSN 09409602, Germany
7. Anatomy Research International, ISSN 20902743, Hindawi Publishing Corporation, UK
8. Advances in Anatomy, ISSN 23566558, Hindawi Publishing Corporation, UK